

نقش عناصر کارکردی معماری بومی و سنتی ایران در مدیریت انرژی و معماری همساز با اقلیم

محمد پیرمحمدی^۱، حسین روزبهانی^۲، وحید رفیعی^۳

^۱دکترای معماری، عضو هیئت علمی دانشگاه لرستان.

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه علوم تحقیقات لرستان، 09362460321. Hosseinruzbahani@yahoo.com

^۳دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه علوم تحقیقات لرستان

چکیده

اگرچه در جهان معاصر، پایداری و توسعه پایدار مباحثی نوین هستند اما با جستجو در معماری سنتی ایران درمی یابیم که در تمدن ایران زمین، پایداری از دیرباز مورد توجه بوده است، این رویکرد در معماری سنتی ایران با گرایش به سمت پایداری بوم شناختی راه حل‌های بسیار منطقی و همساز با اقلیم را جهت دستیابی به این امر ابداع نموده است. پیشینیان ما برای رفع نیازهای خود در برخورد با محیط زیست بسیار آگاهانه عمل نموده و با استفاده از عناصر کارکردی نوین زمان خویش و بدون لطمه به محیط زیست از کمترین امکانات بومی بهترین بهره را برده اند، یکی از این عناصر کارکردهای بسیار مهم در معماری سنتی کویر ایران « بادگیر » است، بادگیرها که نشان از پایداری معماری سنتی کویر دارند توانسته اند با تصفیه، تلطیف و خنک سازی بادهای خشن و تند کویری زمینه های زندگی مفرح را در بستر خشک این خطه به وجود آورند، این مقاله با بررسی نقش و کارکرد بادگیر به عنوان یکی از روش های سنتی پایدار معماری کویر، سعی در شناسایی یکی از لایه های پایداری محیطی گذشته ایران به عنوان شاخصه ای از توسعه پایدار دارد، این تحقیق که حاصل مشاهدات عینی و مطالعات اسنادی است به صورت تحلیلی - توصیفی به تشریح موضوع می پردازد، نتایج این پژوهش نیادی بوده و هدف در کشف ماهیت اشیاء و روابط بین متغیرها دارد، از نظر فرآیند اجرا کیفی است و مقصود نهایی، شناخت تأثیرات کیفی متقابل متغیرها بر یکدیگر می باشد.

واژه های کلیدی: بادگیر، بومی، پایداری، سنتی، معماری